

نظام اداری، سیاسی و قضایی قاجار

در سفرنامه‌های اروپایی

www.ketab.ir

سعیده فروغ‌مند

سرشناسه	:	فروغ‌مند، سعیده، ۱۳۵۰-
عنوان و نام پدیدآور	:	نظام اداری، سیاسی و قضایی قاجار در سفرنامه‌های اروپایی / سعیده فروغ‌مند.
مشخصات نشر	:	قم: میراث ماندگار، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری	:	۲۰۳ ص.
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۳۱۴-۲۹۷-۸
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
یادداشت	:	کتابنامه: ص: ۲۰۳-۱۹۷.
موضوع	:	ایران -- سیاست و حکومت -- ۱۹۳ -- ۱۳۴۴ ق. -- Iran -- Politics and government -- ۱۷۷۹-۱۹۲۵
موضوع	:	سفرنامه‌های اروپایی -- تاریخ و نقد -- History and criticism -- European -- Travelers' writings, ۱۹th century
رده بندی کنگره	:	DSR1۳۱۴
رده بندی دیویی	:	۷۲/۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی	:	۹۹۷۸۰۶۵

نظام اداری، سیاسی و قضایی قاجار در سفرنامه‌های اروپایی

نویسنده: سعیده فروغ‌مند

ناشر: میراث ماندگار

صفحه آرا: سیدعلی حسینی درویشانی

چاپ: مبین

تیراژ: ۱۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول / ۱۴۰۳

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۱۴-۲۹۷-۸

قیمت: ۲۰۰,۰۰۰ تومان

مرکز پخش: انتشارات میراث ماندگار

تلفن: ۰۹۳۵۵۹۰۱۰۴۲

فهرست مطالب

۸	 مقدمه
۹	 فصل اول: کلیات
۱۰	 مقدمه
۱۳	 تعریف واژگان
۱۳	 نظام اداری
۱۳	 نظام سیاسی
۱۴	 نظام قضایی
۱۴	 سفرنامه‌های دوره آقا محمدخان قاجار
۱۴	 سفرنامه گیوم آنتوان اولیویه در دوره آقا محمدخان قاجار
۱۵	 سفرنامه‌های دوره فتحعلی شاه
۲۸	 سفرنامه‌های اروپایی زمان محمدشاه قاجار
۳۳	 سفرنامه‌های اروپایی دوره ناصرالدین شاه قاجار
۴۲	 سفرنامه‌های اروپایی دوره مظفرالدین شاه
۴۸	 سفرنامه‌های اروپایی زمان محمد علی شاه قاجار
۵۴	 سفرنامه‌های اروپایی زمان احمد شاه قاجار
۵۷	 فصل دوم: نظام اداری قاجار بر اساس سفرنامه اروپایی
۵۸	 شکل‌گیری ساختار اداری ایران در دوره قاجار
۵۹	 نظام اداری ایران در دوره اول قاجار
۶۰	 نظام اداری در زمان آقا محمدخان قاجار
۶۱	 نظام اداری در زمان فتحعلی شاه قاجار
۶۹	 نظام اداری در زمان محمد شاه قاجار

۷۲.....	گفتار ۲: اصلاحات اداری در عهد ناصرالدین شاه.....
۷۴.....	روند تحول نظام اداری ایران در دوره ناصری.....
۸۰.....	گفتار ۳: نظام اداری پس از دوره ناصری.....
۸۵.....	مجلس و دستگاه اداری.....
۹۷.....	فصل سوم: نظام سیاسی ایران در دوره قاجار بر اساس سفرنامه‌های اروپایی.....
۹۸.....	نگاهی به ساختار سیاسی حکومت قاجار.....
۹۹.....	آقامحمدخان مؤسس سلسله قاجار.....
۱۰۰.....	اقدامات آقامحمدخان برای ایجاد وحدت سیاسی در قبیله قاجار و تعیین جانشین برای خود.....
۱۰۱.....	نظام سیاسی در زمان فتحعلی شاه قاجار.....
۱۱۰.....	اجزای مختلف نظام سیاسی در دوره قاجار.....
۱۱۰.....	شاه.....
۱۱۷.....	صدراعظم.....
۱۱۹.....	روحانیون.....
۱۱۹.....	رهبران ایلات و عشایر.....
۱۲۰.....	حرمسرا و کارکرد آن در نظام سیاسی قاجار.....
۱۳۰.....	فصل چهارم: نظام قضایی ایران در دوره قاجار بر اساس سفرنامه‌های اروپایی.....
۱۳۱.....	اشاره ای به ساختار نظام قضایی ایران در دوره قاجار.....
۱۳۱.....	نظام قضایی قاجار پیش از مشروطیت.....
۱۳۱.....	تفکیک شرع و عرف.....
۱۳۳.....	مراجع قضایی عرفی.....
۱۳۶.....	نظام قضایی عرفی.....
۱۳۸.....	مراجع قضایی شرعی.....
۱۴۲.....	اصلاحات قضایی دوره ناصرالدین شاه.....
۱۴۳.....	اصلاحات امیرکبیر.....
۱۴۵.....	اصلاحات پس از قتل امیرکبیر.....
۱۵۰.....	اصلاحات سپهسالار.....

۱۵۲	انواع مجازات‌ها
۱۵۳	اعداد
۱۵۶	قطع عضو
۱۵۷	فلک کردن
۱۵۹	مهار کردن و تبعید
۱۵۹	سایر مجازات‌ها
۱۶۲	شکنجه
۱۶۳	زندان
۱۶۶	فساد در نظام قضایی قاجار
۱۶۸	نحوه اجرای احکام
	فصل پنجم: اهمیت سفرنامه‌ها در بین منابع تاریخی دوره قاجار و تجزیه و تحلیل نظام اداری،
۱۷۱	سیاسی و قضایی قاجار در سفرنامه‌ها
۱۷۲	اهمیت سفرنامه‌ها
۱۷۴	اهمیت سفرنامه‌ها به عنوان منبع تاریخی دوره قاجار
۱۷۵	تجزیه و تحلیل نظام اداری، سیاسی، قضایی دوره قاجار بر اساس سفرنامه‌ها
۱۸۵	نتیجه‌گیری
۱۹۱	پیوست‌ها (تصاویر)
۱۹۷	فهرست منابع و مآخذ
۱۹۷	۱. کتاب‌ها
۲۰۲	۲. مجله‌ها
۲۰۳	۳. منابع خارجی

سده‌ی نوزدهم میلادی، زمان تعاملات بیشتر ایران با دولت‌های اروپایی است. در این زمان بود که اروپاییان بسیاری به ایران سفر کردند و سفرنامه‌های متعددی با هدف‌های گوناگون نگاشتند. این پژوهش برآن است که وضعیت نظام سیاسی، اداری و قضایی قاجار را بر اساس سفرنامه‌های اروپایی نوشته در این عصر را توصیف کند. بنا بر سفرنامه‌های اروپایی، نظام سیاسی ایران در دوره قاجار به علت ضعف قدرت دولت مرکزی، به شدت به فرمانداران مناطق و حاکمان محلی وابسته بود. سفرنامه نویسان اروپایی معتقدند گرچه در نظام اداری این دوره اصلاحات گسترده‌ای صورت گرفت، به علت ناقص بودن این اصلاحات و همچنین وجود فساد نظام اداری، ناکارآمد بود. مطالعه در سفرنامه‌های اروپایی این دوره نشان می‌دهد که نظام قضایی کشور در این دوره دستخوش تغییرات فراوانی گشت، اما این اصلاحات قانونی کافی نبوده و دادگاه‌ها اغلب به وسیله قاضیان آموزش ندیده اداره شدند. نتیجه پژوهش نشان می‌دهد که در دوره قاجار، تمرکز قدرت اداری و سیاسی کشور در دست شاه بوده و این مسئله زمینه‌های بی عدالتی و فساد را در دستگاه‌های مختلف و دخالت بیگانگان در امور کشور موجب می‌شده است، از همین رو، تلاش‌های روشنفکران ایرانی، همچون امیرکبیر، برای اصلاح امور با شکست مواجه گردید.